

Využitie IKT na výpočet povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel

ICT use for compulsory automobile insurance calculations

Peter SZOVICS – Katarína HERCEGOVÁ

Abstract

This paper is focused on the evaluation of using ICT in compulsory automobile insurance premium calculation. We have used the Internet platform of three insurance companies to calculate premiums for Škoda Fabia 1,4 MPI. Our analysis was conducted on compulsory automobile insurance products, the minimal insurable limits, bonus/malus system and other specifications of insurance contracts.

Key words

insurance company, compulsory automobile insurance, insurance contract, bonus/malus

Úvod

Poisťovanie motorových vozidiel v štátoch Európskej únie predstavuje významnú súčasť príslušných ekonomík. Spoločným zámerom jednotného poistného trhu Európskej únie je vytvorenie predpokladov rovnakých podmienok pri poskytovaní služieb na celom území Európskej únie, pričom je nevyhnutné, aby klasifikácia poistných produktov bola prispôbená vo všetkých členských štátoch. V súčasnosti na slovenskom poistnom trhu pôsobí 26 komerčných poisťovní, z ktorých 8 (1. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., 2. Kooperativa poisťovňa, a.s., 3. Česká poisťovňa - Slovensko, a.s., 4. Komunálna poisťovňa, a.s., 5. Generali Poisťovňa, a.s., 6. Uniqa poisťovňa, a.s., 7. ČSOB poisťovňa, a.s., 8. Wüstenrot poisťovňa, a.s.) ponúka povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel. Poistný trh na Slovensku sa rozšíril najmä vstupom zahraničných poisťovní, ktoré priniesli širšiu škálu a vyššiu úroveň poistných produktov. V súčasnosti predstavuje pomer životného a neživotného poistenia na Slovensku 30:70.

Predmetom nášho príspevku je zhodnotenie povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel vo vybraných komerčných poisťovniach na Slovensku.

Materiál a metodika

Zákonné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bolo transformované na povinné zmluvné poistenie podľa zákona č. 381/2001 Z. Z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri spracovaní príspevku sme využili on-line produkty vybraných komerčných poisťovní. Každá z týchto poisťovní ponúka jednoduchú kalkulačku na výpočet poistného podľa vopred zadaných parametrov. Vychádza sa z druhu motorového vozidla, obsahu motora, účelu použitia, periodicity platenia, uplatňovania systému bonus/malus, dátumu začatia a ukončenia poistnej zmluvy a rôzne druhy vernostných zliav. Informácie v príspevku sme čerpali z domácich stránok vybraných poisťovní (1), ktoré poskytujú povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového

vozidla. Pre názornosť realizácie pre rok 2005 sme vybrali osobný automobil Škoda Fabia 1.4 MPI.

Výsledky a diskusia

Povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel je stanovené zákonom č. 381/2001 Z. z. NR SR v znení neskorších úprav ako povinné poistenie zodpovednosti chráni klienta a každého vodiča, ktorý v čase nehody oprávnené používa vozidlo a zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poistenie chráni poistenca tým, že preberá za neho úhradu finančných nárokov poškodeného.

Každé vozidlo s evidenčným číslom, ktoré sa pohybuje na pozemných komunikáciách musí mať uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Toto poistenie uzatvára držiteľ vozidla zapísaný v technickom preukaze. Povinné zmluvné poistenie sa vzťahuje na nasledovné škody: škoda spôsobená inému na zdraví alebo usmrtením, škoda na veci, náklady právneho konania a ušlý zisk. Minimálny limit poistného plnenia pri jednej škodovej udalosti stanovuje zákon takto:

- a) 19.000.000 Sk za škodu na zdraví alebo pri usmrtení za každého poškodeného,
- b) 5.000.000 Sk za škodu na veci, pri nákladoch právneho konania a ušlom zisku.

Poisťovne ponúkajú aj nadštandardné poistenia až do výšky:

- a) 60.000.000 Sk pre prípad škody na zdraví za každého poškodeného,
- b) 60.000.000 Sk pre prípad vecnej škody.

Tieto vyššie limity sú určené najmä pre vodičov s veľkým pohybom na cestách, prípadne s častými výjazdmi do zahraničia, kde pri spôsobení škody na majetku či zdraví zahraničným subjektom sa náhrady škody pohybujú vo vysokých mnohomiliónových sumách.

Väčšina poisťovní v zmysle uzavretej poistnej zmluvy uhradí poškodenému:

- jeho preukázané nároky za poškodenie na zdraví, náklady v prípade usmrtenia,
- škody vzniknuté poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
- účelne vynaložené náklady spojené s právnym zastúpením a ušlý zisk.

Príspevok hodnotí vybrané druhy povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v 3 zvolených komerčných poisťovniach:

1. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.,
2. Kooperativa poisťovňa, a.s.,
3. Česká poisťovňa – Slovensko, a.s.

Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.

Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s. ponúka svojim klientom dve alternatívy poistného plnenia:

1. ŠTANDARD

- pri škodách na zdraví a usmrtení je hodnota poistného plnenia maximálne 19 miliónov Sk na jedného poškodeného,
- pri vecných škodách a ušlom zisku je spolu hodnota poistného plnenia maximálne 5 miliónov Sk na jednu poistnú udalosť.

2. EXKLUZÍV

- pri škodách na zdraví a usmrtení je jednota poistného plnenia maximálne 60 miliónov Sk na jedného poškodeného
- pri vecných škodách a ušlom zisku je spolu hodnota poistného plnenia maximálne 60 miliónov Sk na jednu poistnú udalosť.

Uplatňovanie bonusu a malusu:

Pri uzatváraní poistnej zmluvy sa vozidlo zaraďuje do základnej triedy bonusu/malusu s dobou škodového priebehu nula mesiacov. Za každú poistnú udalosť sa doba škodového priebehu znižuje o 36 mesiacov. Doba škodového priebehu sa neznižuje za poistnú udalosť spôsobenú osobou, ktorá použila motorové vozidlo neoprávnene. Kladná doba škodového priebehu je najviac 120 mesiacov. Záporná doba škodového priebehu je najviac 60 mesiacov. Systém bonusu resp. malusu v Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. je uvedený v tabuľke 1.

Bonus za priebeh poistenia

Tabuľka 1

Trieda bonusu/malusu	Doba škodového Priebehu	Výška	Osobitný vernostný bonus pre rok 2005	Celková výška bonusu
<i>Trieda bonusu (zľavy) B3</i>	36 až 47 mesiacov	15 %	10 %	25 %
<i>Trieda bonusu (zľavy) B2</i>	24 až 35 mesiacov	10 %	5 %	15 %
<i>Trieda bonusu (zľavy) B1</i>	12 až 23 mesiacov	5%	–	5 %
<i>Základná trieda Z</i>	0 až 11 mesiacov	0 %	–	–
<i>Trieda malusu (prirážky)</i>	–	–	–	–

Poznámka: Pre rok 2005 sa malus neuplatňuje

Zdroj: Interné materiály ASP, a.s.

Kooperatíva poisťovňa, a.s.

Kooperatíva, a.s. ponúka nasledovné poistné produkty:

1. PARTNER

- je základným variantom poistenia,
- pri škode na zdraví alebo usmrtením je výška poistného plnenia 19 miliónov Sk na každého poškodeného,
- pri vecnej škode a ušlom zisku je výška poistného plnenia 5 miliónov Sk na jednu poistnú udalosť.

2. EUROPARTNER

- je dobrovoľné pripoistenie k variantu PARTNER s vyššími limitmi poistného plnenia,
- pri škode na zdraví alebo usmrtením je výška poistného plnenia 60 miliónov Sk na každého poškodeného,
- pri vecnej škode a ušlom zisku je výška poistného plnenia 60 miliónov Sk na jednu poistnú udalosť.

**Ročné poistné v roku 2005 pre osobné automobily
s bonusom 30 % v poisťovni Kooperativa, a.s.**

Tabuľka 2

Limity poistného plnenia	PARTNER	EUROPARTNER
<i>Škoda na zdraví alebo usmrtenie</i>	19 mil. Sk	60 mil. Sk
<i>Vecná škoda, ušlý zisk, náklady práv. zastúpenia</i>	5 mil. Sk	60 mil. Sk
<i>Spôsob platenia</i>	ročne v Sk	ročne v Sk
<i>1. do 1.300 cm³ vrátane alebo na elektrický pohon</i>	4.440 Sk	5.840 Sk
<i>2. nad 1.300 cm³ do 1.800 cm³ vrátane</i>	7.544 Sk	8.944 Sk
<i>3. nad 1.800 cm³ do 2.500 cm³ vrátane</i>	12.190 Sk	13.590 Sk
<i>4. nad 2.500 cm³</i>	17.984 Sk	19.384 Sk

Poznámka: ceny s bonusom 30 %

Zdroj: www.kooperativa.sk

Zľavy:

Poisťovňa Kooperativa, a.s. ponúka všetkým dobrým motoristom odmenu za jazdu bez nehody:

- po 1-ročnom nepretržitom poistení a bezškodovom priebehu zľava 10 %,
- po 2-ročnom nepretržitom poistení a bezškodovom priebehu zľava 20 %,
- po 3-ročnom nepretržitom poistení a bezškodovom priebehu zľava 30 %,
- po 4-ročnom nepretržitom poistení a bezškodovom priebehu zľava 45 %,
- po 5-ročnom nepretržitom poistení a bezškodovom priebehu zľava 60 %.

Každý dobrý vodič, ktorý jazdí bez nehody, môže získať za 5 rokov bonus na poistnom až do výšky 60 %. Jedine v poisťovni Kooperativa, a.s. môže klient na povinnom zmluvnom poistení pre rok 2005 získať bonus 30 %. Poisťovňa Kooperativa, a.s. preberá zľavy za bezškodový priebeh aj z inej poisťovne.

Česká poisťovňa – Slovensko, a.s.

Česká poisťovňa – Slovensko, a.s. ponúka produkt povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v nasledovných variantoch:

1. PZP BONUS ŠTANDARD - kryje riziká zodpovednosti za škodu v rozsahu stanovenom právnymi predpismi. Limity poistného plnenia sú stanovené:

- na 19 mil. Sk z jednej škodovej udalosti pre každého poškodeného v prípade škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia,
- na 5 mil. Sk za celkovú škodu na veciach, náklady spojené s právnym zastúpením poškodeného a ušlý zisk z jednej škodovej udalosti.

2. PZP BONUS PLUS – kryje riziká poisteného nad rámec limitov poistného plnenia obsiahnutých v základnom poistení BONUS ŠTANDARD. Poist'ovňa ponúka limity poistného plnenia, ktoré sú stanovené:

- až do 60 mil. Sk z jednej škodovej udalosti pre každého poškodeného v prípade škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia,
- na 60 mil. Sk za celkovú škodu na veciach, náklady spojené s právnym zastúpením poškodeného a ušlý zisk z jednej škodovej udalosti.

3. EXTRA PRE PODNIKATEĽOV – v prípade, ak je klientom podnikateľ a má vo svojej firme viac ako 5 vozidiel, ponúka mu Česká poisťovňa – Slovensko, a.s. možnosť, vďaka ktorej si môže vozidlá poistiť jednou zmlouvou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Systém bonusov resp. malusov využívaný v Českej poisťovni – Slovensko, a.s.:

Výška bonusu závisí od doby bezškodového priebehu, a to nasledovne:

1 rok bezškodového priebehu	5 %
2 roky bezškodového priebehu	15 %
3 roky bezškodového priebehu	25 %

Výpočet výšky poistného vo všetkých troch prípadoch je možné realizovať prostredníctvom interaktívnych www stránok týchto poisťovní. Ukážky týchto stránok sa nachádzajú na obrázkoch 1, 2 a 3.

Výpočet poistného na rok 2005 v Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Obrázok 1

Zdroj: www.allianzsp.sk

Výpočet poistného na rok 2005 v poisťovni Kooperativa, a.s.

Obrázok 2

POISTNÁ KALKULAČKA

Povinné zmluvné poistenie

Základné údaje o poistnej zmluve

Dátum začiatku :	<input type="text" value="1.1.2005"/>	Periodicita :	<input type="text" value="Ročne"/>
Skupina vozidla :	<input type="text" value="SB2. Osobný, dodáv. špec. malý nákl. automobil nad 1300 ccm do 1800 ccm"/>	Variant :	<input type="text" value="Partner"/>
Druh použitia :	<input type="text" value="Štandardné využitie vozidla"/>	Bonus/Malus :	<input type="text" value="Bez bonusu/malusu"/>
		Vernostná zľava :	☐

Vypočítané údaje

Ročné poistné :

Vyberte si poistný produkt :

Zdroj: www.kooperativa.sk

Výpočet poistného na rok 2005 v Českej poisťovni – Slovensko, a.s.

Obrázok 3

Switch to English

Kalkulačka PZP pre rok 2005

Kategória vozidla: Osobné automobily do 3500 kg vrátane, platí pre všetky modifikácie odvodené od osobného automobilu, motorovej trojkolky nad 400 kg nad 1300 cm3 do 1800 cm3 vrátane

Bonus: základ

Výška splátky poistného

Splátka poistného	Spôsob platenia		
	Štvrťročne	Polročne	Ročne
Bonus plus	3 041 Sk	6 082 Sk	12 164 Sk

Výpočet má len informatívny charakter. Pre klienta aj pre poisťovňu je nezáväzný. Poisťovňa sa nezaväzuje dojednať poistenie podľa tejto ponuky. Naši pracovníci na agentúrach a pracoviskách Českej poisťovne - Slovensko ako aj zástupcovia našej firmy vám radi poistné vypočítajú osobne.

Česká poisťovňa

- Chráňme majetok
- Chráňme život
- Chráňme zdravie
- Chráňme vozidlo
- Novinky
- Chráňme všetky

Služby pre vás

- Online poistenie
- Postup nahlásovania poistných udalostí
- Formuláre na nahlásenie škody
- Hodnoty fondov
- Výpočty a kalkulačky
- Najčastejšie kladené otázky klientov
- Pojmy
- Kódex etiky v poisťovníctve

Hľadaj

Chcete vedieť viac?

- Zavolajte nám! Kontakt centrum 0850 111 117 (volania zo SR), 02/58 276 666 (volania zo zahraničia)
- Postup nahlásovania poistných udalostí
- Formuláre
- Uzatvorte si online PZP a získate 10 % zľavu
- Kalkulačky a výpočty poistného
- Čo si chcete poistiť

Zdroj: www.cps.sk

V tabuľke 3 sa nachádzajú vstupné údaje pre výpočet poistného pre osobný automobil Škoda Fabia 1.4 MPI.

Údaje potrebné pre výpočet poistného

Tabuľka 3

Poist'ovňa	Limit poistného krytia	Druh vozidla	Obsah motora	Druh použitia
<i>Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.</i>	Štandard/exkluzív	Podľa jednotlivých kategórií	rozlišuje	Podľa jednotlivých kategórií
<i>Kooperativa poisťovňa, a.s.</i>	-		nerozlišuje	
<i>Česká poisťovňa – Slovensko, a.s.</i>	Bonus štandard/plus		rozlišuje	

Zdroj: : www.allianzsp.sk
www.kooperativa.sk
www.cps.sk

Tabuľka 4 obsahuje výstupnú zostavu výpočtu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v členení na ročné, polročné a štvrtročné platenie splátok poistného.

Výpočet poistného bez bonusov pre osobný automobil Škoda Fabia 1,4 MPI

Tabuľka 4

Poist'ovňa	Ročné	Polročné	Štvrtročné
<i>Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s.</i>	6656	3524	1762
<i>Kooperativa poisťovňa, a.s.</i>	10777	-	-
<i>Česká poisťovňa – Slovensko, a.s.</i>	12164	6082	3041

Poznámka:

Česká poisťovňa – Slovensko, a.s.: 10 % zľava pri uzatvorení poistenia on-line

Záver

Povinne zmluvné poistenie za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla je povinné pre každého držiteľa motorového vozidla. 1,7 mil. vozidiel musí byť poistených 8 poisťovňami. Poisťovne sa snažia vytvoriť osobitné poistné programy pre svojich klientov, ktorými prilákajú nových klientov. Tieto poistné programy sa odlišujú limitmi poistného plnenia, systémom uplatňovania bonusov a malusov, frekvenciou platenia poistného a ďalšími doplnkovými službami ako sú napríklad asistenčné služby.

Napriek tomu, že moderné IKT ponúkajú výpočet splátok poistného prostredníctvom internetu, návšteva poisťovne a bezprostredný kontakt s poisťovacím agentom je

nevyhnutný, pretože nie je možné prostredníctvom internetu zadať všetky požiadavky klienta pri výbere poistenia. Z porovnania troch horeuvedených poistných produktov vyplýva, že najvýhodnejšia poistka pre osobný automobil Škoda Fabia by bola v poisťovni Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.

Abstrakt

Príspevok je zameraný na zhodnotenie využitia IKT pre výpočet povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel. Výpočet sme realizovali na vybranom príklade osobného automobilu Škoda Fabia 1,4 MPI v troch komerčných poisťovniach. Zamerali sme sa predovšetkým na ponuku povinného zmluvného poistenia v jednotlivých poisťovniach s dôrazom na varianty poistných produktov, na výšku minimálneho poistného plnenia, systému bonus/malus a ostatných osobitostí poistných zmlúv.

Kľúčové slová

poisťovňa, povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel, poistná zmluva, bonus/malus

Literatúra

1. www.poistovne.sk [31.08.2005]
2. www.allianzsp.sk [31.08.2005]
3. www.kooperativa.sk [31.08.2005]
4. www.cps.sk [31.08.2005]
5. Meluchová, J.: Poisťovníctvo a účtovníctvo poisťovní. Bratislava: Edícia Ekonómia, 2000. ISBN 80-88715-86-5
6. Szovics, P.-Hercegová, K.: Virtuálna simulácia bankového systému prostredníctvom programu „Banky v akcii“. Zborník z konferencie: Informačné technológie vo vzdelávaní, Nitra 2003, ISBN 80-8069-242-4
7. Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Kontaktná adresa

Ing. Peter Szovics, PhD., Ing. Katarína Hercegová, PhD. Katedra účtovníctva a financií, FEM, SPU, Nitra, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, e-mail: Peter.Szovics@uniag.sk, Katarina.Hercegova@uniag.sk

Recenzent: Ing. Anna Látečková, PhD.